

Diariernr
10-2019-0054

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Vårt datum/Our date
2019-04-23

Vår referens/Our reference
Karin Björkman

Ert datum/Your date

Er referens/Your reference
Dnr 0322/19

Yttrande om införande av miljözoner för lätta fordon i Göteborg

Sammanfattning

Göteborg Energi tar inte ställning till ett införande av miljözon 2 och 3. Avseende införande av miljözon 3 ser bolaget en konflikt mellan miljözonsbestämmelserna och lokala föreskrifter för tunnlar och kulvertar inom göteborgsregionen respektive arbetsmiljöverkets föreskrifter om berg- och gruvarbete. Fordon för drift och underhåll inom energiinfrastrukturen och som används i dess tunnlar och kulvertar behöver omfattas av undantagsbestämmelserna.

Bakgrund

Motion om införande av miljözoner för lätta fordon i Göteborg avser två beslutspunkter.

1. Att trafiknämnden får i uppdrag att så snart det är möjligt införa miljözon 2 för lätta fordon i samma område som nu utgör miljözon 1 för tunga fordon.
2. Att trafiknämnden får i uppdrag att föreslå områden där det finns stora miljö- och hälsovinster med att införa miljözon 3 och förbereda ett sådant ärende.

Miljözon är en åtgärd som syftar till att förbättra luftmiljön i ett område. Miljözoner, klass 1 för tunga fordon, finns idag i åtta av Sveriges större städer. Från 2020 har kommuner möjligheten att införa miljözoner även för andra typer av fordon, miljözon klass 2 och 3.

I miljözon klass 2 ställs krav på personbilar, lätta bussar och lätta lastbilar. För att få köra i miljözon klass 2 måste fordon med såväl bensinmotor som dieselmotor tillhöra utsläppsklass Euro V eller Euro VI. Från och med den 1 juli 2022 skärps

kraven för bilar med dieselmotor, som då ska uppfylla kraven för Euro VI för att få köra i miljözon klass 2.

I miljözon klass 3 ställs högst krav. Där får endast elfordon, bränslecellsfordon och gasfordon köra, lätta som tunga fordon med tillägget att för gasfordon gäller utsläppskrav Euro VI. När det gäller tunga fordon får även laddhybrider köra om fordonet uppfyller utsläppskraven för Euro VI.

Undantag i bestämmelserna om miljözoner 2 och 3 gäller för fordon som används för vissa angivna tjänster och ändamål, tex fordon som används av polis, läkare, räddningstjänst eller andra jämförliga trängande fall samt utryckningsfordon i andra fall än tidigare nämnda.

Kommunen väljer själv huruvida man vill införa miljözoner och vilka geografiska områden de ska gälla i.

Göteborg Energis synpunkter på förslaget

Göteborg Energi tar inte ställning till införandet av miljözon 2 för lätta fordon. Bolagets fordonspark uppfyller kraven för miljözon 2 och skulle därmed inte påverkas. Dock anser bolaget att de sociala och ekonomiska konsekvenserna för stadens invånare bör utredas före ett införande.

Ett införande av miljözon 3 är sannolikt positivt ur luftmiljö- och klimatsynpunkt, men bolaget anser även här att det är viktigt att utreda de sociala och ekonomiska konsekvenserna för stadens invånare före ett införande. Bolaget väljer därmed att inte ta ställning till förslaget om ett införande. Ur bolagets perspektiv finns det en konflikt mellan fordonskraven i miljözon 3 och föreskrifter för tunnlar och kulvertar, beroende på hur undantagen i miljözonsbestämmelserna tolkas.

Energiinfrastrukturen i staden leds fram genom tunnlar och kulvertar under staden. För att säkerställa drift och underhåll av energiinfrastrukturen för fjärrvärme, kyla, gas och fiber behöver fordon kunna ta sig fram i dessa tunnlar och kulvertar. Fordonen regleras av lokala säkerhetsföreskrifter¹ där endast dieselmotorer tillåts med hänvisning till brand- och säkerhetsrisker. Tunnlar och kulvertar berörs också av Arbetsmiljöverkets föreskrifter om berg- och gruvarbete (AFS 2010:1), där bensin, etanol eller gas inte får användas som drivmedel i förbränningsmotorer. Batteridrift omnämns inte. Med anledning av båda dessa föreskrifter har Göteborg Energi på senare år tvingats frångå sina miljökrav på lätta fordon och inskaffa flera dieseldrivna lätta fordon för drift- och underhållsarbete i tunnlar och kulvertar.

Bestämmelserna om miljözon 3 medger undantag för fordon vid trängande fall och som används som utryckningsfordon och jämförliga sådana. Dessa undantag gäller således Göteborg Energis jour- och utryckningsfordon. Bolaget ser det som nödvändigt att även fordon för underhåll och service av energiinfrastrukturen undantas bestämmelserna om miljözon 2 och 3, genom att betraktas som "andra jämförliga trängande fall". Fordonen behöver undantas då det varken är rimligt eller

¹ Säkerhetsföreskrifter och allmänna anvisningar för tunnlar och kulvertar inom Göteborgsregionen, fastställd 2015-12-09

möjligt att använda olika fordon vid drift- och underhållsarbete i tunnlar och kulvertar respektive inom stadens miljözoner.

Ett införande av miljözon 3 skulle sannolikt innebära en ökning av antalet elbilar i innerstaden och därmed ett ökat behov av laddplatser. Vid planeringen av införandet av miljözon 3 behöver därför hänsyn tas till utvecklingen av laddinfrastruktur.

Göteborg som ovan

GÖTEBORG ENERGI AB

Alf Engqvist